

UDK 821.111-31
Mo 424

Copyright © Santa Montefiore, 2018
Credit shall be given to Simon & Schuster, Inc.,
as the original publisher

Santas Montefjores romāna "Greisijas kārdinājums"
publicēšanas tiesības pieder
"Apgādam "Kontinents""

No angļu valodas tulkojusi Gunita Mežule
Vāka dizains Artūrs Zariņš
Vāka foto © Look Studio/Shutterstock.com

ISBN 978-9984-35-928-1

© Tulkojums latviešu valodā,
mākslinieciskais noformējums,
"Apgāds "Kontinents"", 2019

Manas mīlotās māsas Taras piemiņai

ES SŪTU DEBESĪS DŪJU,
LAI NESTU TĀ ŠĶIRSTIŅU.
VER VAĻĀ TO UZMANĪGI:
TUR DAUDZ MĪĻU LIETIŅU.
TUR IEKŠĀ IR MILJONIEM SKŪPSTU
UN MILJONIEM SKĀVIENU,
LAI TEIKTU, CIK ĻOTI ES MĪĻU,
KĀDS DĀRGUMS BIJI MAN TU.
ES IESLĒDZU TEVI SIRDĪ,
LAI MŪŽAM TUR PALIKTOS,
LAI VADĪTU MANI CAUR DZĪVI,
LĪDZ ATKAL MĒS SATIKTOS.

Anons

Pirmā nodaļa

Anglija, 2010. gada marts

Mākonis, kas pārklāja Badlijkomptonas ostu, bija tik biezs, ka mazās zvejas laiviņas, kuras bija piesietas pie bojām līcīša vidū, likās pilnīgi pazudušas. Tāpat pazudušas izrādījās glītās, baltās kotedžas, kas rindās bija novietotas piekalnē, un pakalna zaļā cepure pašā augšā, kur Devonas šķirnes govīs gremoja smaržīgās mārsmilgas un āboliņu un sīki putniņi rotaļājās dzīvžogos. Nu tas viss bija izzudis, it kā nekad nebūtu tur atradies.

Greisija Bērtona sēdēja frizētavā pie spoguļa; viņas īsie mati bija ievīstīti alumīnija folijā, sikais augums pazuda melnajā kleitā, un viņa nolūkojās uz miglu cauri lielajam stikla skatlogam. Viņa pārļaida skatienu pāri mirguļojošajām ietvēm un zviļojošajai akmens sienai, aiz kuras parasti pavērās skats uz jūru, un tad atgriezās pie fotogrāfijas žurnālā sev klēpī, kur Toskānas pils mirdzēja gluži kā dzintars spožajā Itālijas saulē. Viņu pārņēma dziļas un spēcīgas ilgas. Greisija jau bija izlasījusi rakstu vairākas

reizes, taču nu pārlasīja to vēlreiz, un tā vien likās, ka viņa audzē sevī kādu mazu saulīti, kas piedereja tikai viņai vienai.

Uzcelta viņnaino Toskānas kalnu virsotnē ar skatu uz elpu aizraujošajiem Itālijas laukiem līdz pat jūrai, Montefosko pils ir neparasts dārgums. Montefosko ģimene to uzbūvēja divpadsmitajā gadsimtā, un tā var lepoties ar daudziem slaveniem viesiem, ieskaitot Leonardo da Vinči un dažādus pāvestus. Atraitņos palikušais grāfs Tankredi Basanelli, kura māte bija Montefosko, tagad ir atvēris savas skaistās mājvietas durvis maksātspējīgiem viesiem, kuriem būs iespēja uzzināt, kā gatavo autentisku itāliešu ēdienu, viņa astoņdesmitgadīgās pavāres mammas Bernadetas uzraudzībā. Negaidiet, ka bieži dabūsi redzēt grāfu, kurš ir ļoti noslēgts cilvēks, toties jūs varēsi izbaudīt dārzu un terašu brīnišķīgo daili, viņa senču mājvietas fantastisko auru, apskatīt tajā esošos neskaitāmos dārgumus un ņemt pavārmākslas stundas pie ekscentriskās un talantīgās mammas Bernadetas.

Greisija ļāva skatienam pakavēties pie fotogrāfijas. Pils bija tieši tāda, kādam vajadzētu būt kārtīgam itāliešu *castello*: harmoniski proporcionāla, ar zobainu jumtu, augstiem, ar aizvirtņiem aprikotiem logiem, kas atradās zem pusmēness formas frontoniem, smilšakmeni, kas bija izbalojis līdz blāvai, pelēcīgi dzeltenai krāsai, pateicoties dedzinoši karstai vasaras saulei un bargiem ziemas vējiem daudzu gadsimtu garumā. Pils atradās kalna virsotnē gluži kā cēls vecs karalis, majestātiski paceļoties pāri viduslaiku mājeļu skupsnai, kas bija apaugušas ap pili kā akmens mežs. Greisija aizvēra acis un ieelpoja. Viņa jau tagad sajuta savvaļas timiāna un rozmarīna, sausserža un jasmīna, grezno gardēniju, rasainās zāles un aromātisko priežu skuju smaržu. Viņa sadzirdēja

vieglo cikāžu sisināšanu un saskatīja, kā samtainajās debesīs zvīļo tūkstošiem zvaigžņu, atgādinot milzīgu, ar briljantiem nobārstītu pārklāju, kas izklāts virs Toskānas kalniem. Greisijas sirdī ielija ilgas – ilgas, kuras viņa nebija jutusi jau gadiem sirds dziļumos. Šī sajūta viņu biedēja, tāpēc ka viņa bija aizmirsusi, ko ar to iesākt. Greisija bija aizmirsusi, kāda ir sajūta, ja tu esi jauna, ja tu esi iemīlējusies, ja tu esi pārdroša, azartiska un drosmīga. Viņa bija aizmirsusi, kā dzīvot. Viņa bija ielīdusi čaulā un palikusi tur gadu desmitiem ilgi, paslēpusies un drošībā. Tagad šī fotogrāfija bija likusi viņai izsprāgt laukā gluži kā korķim no pudeles, un putas nāca tam līdzī. Greisija nezināja, ko citu iesākt, kā vien doties uz Toskānu pēc iespējas drīzāk.

Viņa palūkojās uz savu atspulgu, un putas mazliet noplaka. Lai arī Greisija sešdesmit astoņu gadu vecumā bija samērā labi saglabājusies, viņa tik un tā bija veca. Kur gan bija palikuši gadi? Viņa nespēja to saprast. Greisija gan nekad nebija lepojies ar izcilu skaistumu, tāpēc izskata apraudāšana nepiederēja pie viņas nelaimēm. Tomēr jaunai sievietei vienmēr piemīt valdzinājums tikai tāpēc, ka viņa ir jauna, un šo īpašību Greisija bija zaudējusi jau pirms ilga laika.

Viņa pārbrauca ar raupju plaukstu pāri vaigam. Laiks bija izsūcis sulu no viņas ādas, taču sava loma tur bija arī garajām ikdienas pastaigām pa liedagu ar suni jebkuros laika apstākļos. Greisija ievēroja, ka viņas deguns gan nav mainījies. Tas vēl aizvien izcēlās sejā ar savu kumpo izliekumu, padarot viņu līdzīgu putnam – nu jau vecam putnam, agrāk dīvainam putnam, bet nekad ne skaistam. Toties viņas acis allaž bija likušās īpašas. Visi tā mēdza teikt, un Greisija bija pieķērusies šim komplimentam jaunībā, kad vēlējās būt skaista. Viņas acis bija lielas un pelēki zaļas,

varavīksneni ieskāva tumšāks pelēkās krāsas tonis, kurš bija piešķīris viņai mežonīgu izskatu, kas agrāk cilvēkiem bija licies saistošs. Greisa nosprieda, ka tagad acis ir kļuvušas mazāk pamanāmas krunkainās sejas dēļ. Laiks bija nolaupījis vienīgo, kas izcēla Greisiju starp citām sievietēm. Viņa nebija satraukusies par savu izskatu jaunībā, taču piepeši satraucās tagad, turklāt stipri.

– Vai tev nekas nekaiš, mīļā? – apjautājās Džūdija, kura apgriezta viņas matus un reizi pa reizei tos ietonēja. Džūdija bija jauna un moderna, ar pīrsingu degunā, tetovējumu un gredzenu uz katra koši manikirētā pirksta. – Vairs nebūs ilgi, – viņa piebilda. – Vai gribēsi vēl vienu tējas tasi?

– Pateicos, – Greisija atbildēja, vēl aizvien nolūkodamās uz savu spoguļattēlu. Viņa satraucās, ka izskatīsies pēc simtgadīgas, ja nekrāsos savus matus brūnus. Greisija paraudzījās uz savām rokām, raupjajām keramiķes un dārznieces plaukstām; tādas sievietes raupjajām plaukstām, kura nekad nav noņēmusies ar krēmiem un manikīru. Raksts atkal piesaistīja viņas skatienu, un viņa nolūkojās uz to, ļaujot tam sevi pilnībā aizraut.

– Ak, tas izskatās burvīgi! – noteica Džūdija, pēc īsa brīža atgriezdamās un novietodama tējas krūzi uz nelielā plauktiņa spoguļa priekšā. – Kur tas ir? Vai Spānijā?

– Itālijā, – Greisija atbildēja.

– Burvīgi, – meitene atkātoja.

Greisija ilgpilni nopūtās.

– Jā, ir gan. Vai tev nebūs iebildumu, ja es aizņemšos šo žurnālu? – viņa apjautājās.

– Tu vari to ņemt. Tas nav jaunākais numurs. Man šķiet, februāra izlaidums. – Džūdija zināja, ka Bērtonas kundze nekad nekur nebrauc, un veltīja viņai līdzjūtīgu smaidu.

– Pasapņošana neko nemaksā, vai ne, mīļā? – viņa piebilda.

Greisija atgriezās savā mazajā, nobalsinātajā kotedžā ar skatu uz ostu. Divi paglābti kranči, kurus viņa bija pieņēmusi pēc vīra nāves pirms astoņiem gadiem, aizrautīgi viņu sagaidīja. – Jādomā, ka jūs gribēsiet iet pastaigāties, – viņa noteica, nolikdama žurnālu uz priekšnama galdiņa un pieliekdamās, lai noglāstītu suņus. Greisija uzvilka zābakus un pabāza savus svaigi frizētos matus zem vilnas cepures. Pēc brīža viņa jau devās uz priekšu pa miglaino ceļu liedaga virzienā, un abi suņi priecīgi rikšoja viņai līdzās.

Greisija Bērtona bija nodzīvojusi Badlijkomptonā vairāk nekā četrdesmit gadus. Teds, viņas nelaiķa vīrs, reizi pa reizei bija vedis viņu atvaļinājumā uz Ezeru apgabalu, taču, tāpat kā sievai, arī viņam labāk patika palikt mājās. Viņiem nebija daudz naudas, un, pat ja būtu, viņi neatļautos to tērēt ekstravagantiem kružiem vai dārgiem ārzemju ceļojumiem. Teds, kurš bija divdesmit gadus vecāks par Greisiju un pēc profesijas pašnodarbināts žurnālists, bija aizrāvēis ar golfu, vakariem krodziņā un grāmatām. Greisijai arī patika grāmatas. Viņa apceļoja pasauli ar izlasīto stāstu starpniecību, taču līdz pat šim brīdim nebija jutusi iedvesmu nekur doties. Staigādama pa trotuāru, viņa smaidīja satrauktu un nervozu smaidu, jo gluži spontāni un sev pagalam neraksturīgi bija izlēmusi doties uz Itāliju. Tik piesardzīgai un neuzņēmīgai sievietei kā Greisija Bērtona šāds lēmums bija gaužām neparasts.

Pēc dabas Greisija bija vientuļniece. Viņa neilgojās pēc sabiedrības, taču zināja – ja atļausies pilnībā norobežoties no apkārtējiem, varētu pilnīgi pazust –, un Teds uz nāves gultas bija izspiedis no sievas solījumu, ka viņa pacentīsies vairāk kontaktēties ar cilvēkiem. Rezultātā Greisija bija ļāvusi sevi iesaistīt Badlijkomptonas sieviešu grāmatu klubā kā mazu upes oli, kuru sev līdzī nes daudz lielāki akmeņi. Tas bija

aizsācies kā grāmatu klubs, bet izvērties par garlaicības aizdzīšanas klubu, un to organizēja Badlijkomptonas pašpasludinātā karaliene Flapija Skota-Būta, kuras vīrs bija ļoti bagāts, un dalībnieces bija četras aizrautīgas sievietes, kuras gluži kā uzmanīgas apkalpotājas piekrita visam, ko teica viņu karaliene. Greisija, kura bija piektā un atradās viszemāk šajā hierarhijā, dabūja pildīt visus grūtākos uzdevumus, rīkojot labdarības pasākumus, bridža vakarus, kafijas rītus, pilsētas ikgadējos svētkus un arī grāmatu kluba pusdienas un citas nelielas kopā sanāksšanas. Domām aizklistot pie grāmatu kluba, viņa prātoja, kā gan ļāvusi sevi tik bezkaunīgi izmantot un uzskatīt par pašsaprotamu. Tomēr Greisija nesūdzējās. Viņa bija pacietīga un pielāvīga, strādāja klusi un uzcītīgi, kamēr rampu ugunis apspīdēja pārējās dāmas, kuras izrādījās aizrautīgākas. Greisijai labāk patika pastaigas ar suņiem, jo, pavadot šīs nenovērtējamās stundas liedagā, viņa pilnībā atradās vienatnē ar sevi.

Piepešā iedoma par braucienu uz Itāliju tik tikko bija ieperinājusies Greisijai prātā, kad viņa par to nevērīgi ieminējās Harijam Pratom, kuram patika sēdēt uz soliņa netālu no autobusu pieturas un vērot ostā iebraucošās un izbraucošās laivas. Greisija viņu sastapa atpakaļceļā no pastaigas un apjautājās, vai viņam nekas nekaiš. Galu galā tur nekas nebija saskatāms, atskaitot mākonī. Harijs atbildēja, ka viņam patīkot šis miers, jo tas atgādinot par periodu, kad viņš kara laikā dienējis Karaliskajos gaisa spēkos. Viņš paskaidroja, ka bieži esot lidojis biežā miglā virs Duvras. Greisija jutās tik ļoti satraukta par gaidāmo piedzīvojumu, ka izstāstīja par to viņam. Harijs Prats pārsteigti viņu uzlūkoja, jo Greisija parasti nemēdza runāt par sevi un tikai retumis atstāja Badlijkomptonu. Viņa bija tikpat neatņemama pilsētas sastāvdaļa kā soliņš, uz kura viņš sēdēja.

– Želīgais Dievs! – Harijs iesaucās, spoži zilajām acīm ieziboties. – Kāda velna pēc tu gribi braukt uz Itāliju?

– Es mācišos gatavot itāliešu ēdienus. – Greisija tik plati pasmaidīja, ka Harijs iedomājās, vai tikai viņa nav kaut ko salietojusies. Smaids lika viņai izskatīties pēc jaunas meitenes, un Harijs pārsteigumā acis vien nomirkšķināja par tādu pārvērtību.

– Un tev tāpēc ir jāmēro viss tas garais ceļš līdz pašai Itālijai? – viņš iejautājās.

– Tur jau tas āķis, – viņa atbildēja un devās projām neparasti atsperīgā solī.

Harijam Pratom vajadzēja kādam to izstāstīt, turklāt bez kavēšanās. Tiklīdz Greisija bija nozudusi ceļa likumā, vecais vīrs iesteidzās netālajā *Cafe Delice*, kurā allaž vareja atrast pietiekoši daudz paziņu. Harijs atgrūda vaļā durvis, un viņu sagaidīja silta, pēc cukura smaržojoša gaisa pūsma un vairākas gaidpilnas sejas, kas atrāvās no kafijas ar radziņiem. Lielā Mērija Timpone stāvēja aiz letes, uzmanīdama aiz stikla kārdinoši izliktās maizītes, bulciņas un kūkas.

– Laba diena, Harij, – viņa noteica, un viņas devonietes izruna maigi apviņa vārdus gluži kā tortes rotājums. Būdamā apaļa un jautra, ar sārtiem, tukliem vaigiem, platinblondiem, zīrgastē saņemtiem matiem un apsējusi amizanti svītrainu priekšautu, kas nostiepās pāri viņas kuplajām krūtīm, lielā Mērija Timpone atrada laiku, lai parunātos ar katru, un arī laiku, lai uzklausītu citus. Kopš brīža, kad viņa pirms piecpadsmit gadiem bija atvērusi kafejnīcu, tā bija kļuvusi par pilsētas tenku centru.

Harijs Prats noņēma cepuri un izbrauca ar plaukstu cauri pašķidrajiem, sirmajiem matiem. Viņš pārļaida zibošu acu skatienu pāri sejām un nezināja, kuru izvēlēties. Viņš pazina ikvienu.

– Dubulto espresso ar putukrējumu, Harij? – Lielā Mērija apjautājās, paņemdamā no plaukta sev aiz muguras sārtu tasi un apakštasīti.

– Un gabalu ābolu tartes, – viņš piebilda un pievilka klāt ķebli. Harijs apsēdās starp diviem nelieliem galdiņiem, nevēlēdamies būt piesaistīts tikai pie viena, un nolēma dalīties savos jaunumos ar visu kafejnīcu. – Vai jūs zinājāt, ka Greisija brauc uz Itāliju? – viņš iejautājās. Harijs uzrunāja lielo Mēriju, taču viņa skatiens slīdēja no vienas sejas pie otras, izbaudot viņu pārsteigumu.

– Greisija? Greisija Bērtona? Mūsu Greisija? Kā tā, uz Itāliju? – Lielā Mērija noelsās, aizmirdama par kafiju un iespiezdama rokas platajos gurnos. – Tiešām brauc uz Itāliju?

– Viņa grib mācīties gatavot itāliešu ēdienus, – Harijs tiksmīgi paziņoja.

– Kāpēc? – Lielā Mērija iejautājās pēc ilgāka klusuma brīža.

Harijs šķelmīgi pasmaidīja.

– Prieka pēc, – viņš noteica un nepaskaidroja sīkāk, ne tikai tāpēc, ka pats neko daudz vairāk nezināja, bet arī tāpēc, ka doma par to, ka Greisija Bērtona varētu doties uz Itāliju prieka pēc, bija tik absolūti neparasta, pat neticama, ka Harijs vēlējās to izbaudīt – tāpat kā iespaidu, ko tā atstāja uz visiem kafejnīcas apmeklētājiem.

Pagāja precīzi piecas minūtes, līdz ziņa izplatījās tālāk. Džons Hičinsss, kurš kafejnīcā bija dzēris tēju kopā ar dēlu un mazmeitu, pavēstīja to savam draugam Pitam Marijam, kurš devās uz kiosku, bet tas savukārt dalījās šajā ziņā ar pārdevēju Džagadešu, maksājot par cigaretēm un nacionālās loterijas biļeti. Kad Džons pārnāca mājās, viņš to atstāstīja savi sievai Meiblai, kura piesteidzās pie telefona, lai pavēstītu to Flapijai, cerēdama, ka neviens vēl nebūs

pasteidzies to izdarīt pirms viņas. Flapijai patika zināt visu, un Meiblai gribējās atrasties Flapijas baltajā sarakstā. Tai vajadzēja būt abpusēji izdevīgai telefona sarunai, viņa aizrautīgi domāja.

– Lūdzu, lūdzu, lūdzu... – viņa klusībā murmināja, spiezdama telefonu pie auss un gaidīdama, kad Flapija atbildēs. Pēc kādiem septiņiem pīkstieniem – Flapija vienmēr atbildēja pēc septiņiem pīkstieniem, lai radītu iespaidu, ka ir aizņemta, – Badlijkomptonas karalienes pompozā balss atskanēja klausulē.

– Dārnlijas muiža, runā Skotas-Būtas kundze.

– Flapij, tā esmu es, Meibla. Man ir jaunas ziņas, – Meibla satraukti izdvesa.

– Stāsti, – Flapija noteica tonī, kas liecināja, ka viņa jūtas ieinteresēta, taču ne pārāk aizrāvusies.

– Greisija brauc uz Itāliju, – Meibla aizsūsusies izgrūda. Tad viņa gaidīja priekpilnu izsaucienu, kam sekotu: "Ak kungs, Meibla, kurš tev to pateica?" vai "Cik jauki, Meibla, ka tu man to pateici"

Tā vietā iestājās ilgāks klusuma brīdis. Flapija ieelpoja caur degunu, lai apvaldītu pārsteigumu. Kā tas varēja būt, ka Greisija gatavojās braukt uz Itāliju, bet viņa neko par to nezināja? Greisija bija vienīgā "darītāja" grupā, un, ja viņa aizbrauktu, nebūtu neviena, kas noņemtos ar Flapijas daudzo pasākumu apnicīgajiem organizatoriskajiem darbiem. Flapija jutās tik aizskarta, ka tik tikko spēja parunāt, taču runāt nācās, jo viņa lieliski prata izlikties, lai saglabātu reputāciju.

– Jā, es zinu, vai tas nav neparasti? – viņa beidzot noteica aizžņaugtā balsī.

Meibla jutās satriekta.

– Tu jau zināji? – viņa vārgi iejautājās.

– Skaidrs, ka es zināju, mana dārgā. Es vienmēr pirmā uzzinu visu par pilsētā notiekošo.

Meibla mazliet atplauka, cerēdama, ka noskaidros kaut ko vairāk.

– Tad tu zināsi vairāk par mani, – viņa sacīja. – Kad viņa aizbrauc?

Iestājās vēl viens klusuma brīdis, un tad Flapija atbildēja:

– Kā būtu, ja tu man izstāstītu to, ko esi dzirdējusi, un tad es aizpildītu trūkstošās vietas? – Meibla bija pārāk liela Flapijas pielūdžēja, lai ievērotu neatbilstību šajā ierosinājumā, un steidzās atklāt draudzenei, ko Džons bija noklausījies kafejnīcā. Viņa cerēja, ka sagaidīs kaut ko vairāk no Flapijas, taču Flapija nesteidzās apmierināt viņas ziņkāri.

– Mums tas ir jāizdzird no pirmavota, – Flapija paziņoja, galvai vai dūcot no idejām. Greisija bija labi pazīstama ar savu noslēpumainību, bet, ja viņa bija izstāstījusi par saviem plāniem Harijam Pratom, tad acīmredzot negrasījās turēt tos noslēpumā. Harijs bija bēdīgi slavens pļāpa. – Es šovakar sarīkošu improvizētas viesības, – Flapija impulsīvi paziņoja. – Kenets ir aizbraucis, un māja ir manā rīcībā. Jā, es saaicināšu dāmas un pagatavošu lieliskas vakariņas.

– Kam viesības būs veltītas? – Meibla aizrautīgi apvaicājās, jo viņai patika tamlīdzīgas sanāksšanas, un Flapijas viesības vienmēr bija kaut kam veltītas. Pēdējo reizi tās tika rīkotas par godu līdzekļiem, kurus viņām bija izdevies savākt, lai izremontētu baznīcas jumtu, un Flapija bija nolīgusi stīgu kvartetu no Ekseteras, lai tas muzicētu tikai viņām. Taču nu vairs nebija laika sarīkot tamlīdzīgas vakara izklaides. Flapija uz brīdi apklusā, un tad viņas rosīgais prāts izmeta jaunu ideju.

– Skaidrs, ka Greisijai. Ja viņa ir izstāstījusi Harijam Pratom, tad zinās, ka nu jau par to runā visa pilsēta. Mēs

ēdīsim itāliešu pastu un dzersim *prosecco*, un *parlare Italiano*... – Flapija apmierināti nopūtās. – Jā, būs patikami *parlare bella lingua*. Galu galā es esmu pavadījusi tik daudz laika Florencē, Romā un Amalfi piekrastē, ka *Italiano* man ir gluži vai otrā daba.

Meibla ne vismazākajā mērā nejutās pārsteigta par to, ka Flapija tekoši runā itāliski. Viņa allaž skaļi uzsauca *bonjour* franču valodas skolotājam, kas mācīja bērnus pamatskolā un labprāt baudīja lielās Mērijas kūkas, un pēc tā, kā Flapija teica *bonjour*, Meibla noprata, ka viņa brīvi runā arī franciski. Flapijas talanti ir bezgalīgi, Meibla ar apbrīnu domāja.

– Esi tik mīļa un saaicini dāmas, Meibla, – Flapija pavēleja. – Greisijai es piezvanīšu pati. – Viņa pabeidza sarunu un steidzās uz mājas bibliotēku, lai sameklētu itāliešu valodas vārdnīcu, kas tai ļautu izmest dažas trāpīgi izvēlētas frāzes pie vakariņu galda.

Greisija sēdēja klubkrēslā pie uguns, dzēra tēju un ilgpilni nolūkojās uz pils fotogrāfiju, kad iezvanījās telefons. Viņa atrāvās no Toskānas laukiem un pacēla klausuli.

– Hallo? – viņa noteica.

– Labi, ka tu esi mājās, – Flapija nevērīgi noteica.

– Flapij! – Greisija iesaucās un nolika krūzi.

– Tā, es zinu, ka tas notiek pēdējā brīdī, taču šovakar tev ir jāierodas Dārnlijā.

– Šovakar? – Greisija atkātoja. Viņa bija cerējusi palikt mājās un sildīties ar domu par silto Itālijas sauli savas māla veidošanas darbnīcas svētlaimīgajā klusumā.

– Šovakar pusastoņos, ja gribam būt precīzas. Es rikoju nelielu, neformālu sanākšanu, un tev ir obligāti jāpiedalās. – Flapijas balsī jautās apņēmība, kuru Greisija uzreiz pazina. Tas bija tonis, kas liecināja, ka viņa nepieņems nekādus

attaisnojumus, kurus Greisija varētu izdomāt, lai izvairītos no izešanas no mājas šajā miklajā un miglajā vakarā. Turklāt Flapija ļoti labi zināja, ka Greisijai nav iemeslu atteikties; viņai tāpat nebija nekāda cita darāmā.

– Cik jauki! – Greisija vārgi atsaucās, klusībā domādama, ka tur nav nekā jauka. Itālija aicināja. Viņa jau atradās tur. Taču šovakar viņai nāksies būt cieši piesaistītai Devonai – viņas māliem un plānošanai nāksies pagaidīt līdz rītdienai.

– Labi, – Flapija noteica un tad jautri piebilda: – *Ciao!*

Greisija sarauca pieri. Vēl nekad agrāk viņa nebija dzirdējusi Flapiju sakām *ciao*.

Flapijas vīrs Kenets bija sapelnījis naudu, pateicoties ātrās ēdināšanas restorānu ķēdei, kas kļuva populāra septiņdesmitajos gados. Tūkstoš deviņi simti astoņdesmit trešajā gadā viņš to pārdeva par miljoniem un steigšus aizgāja pensijā, nopirkdams lielu māju Badlijkomptonā un izveidodams golfa laukumu, par kuru vietējie viņam jutās neizsakāmi pateicīgi. Flapija bija iedomājusies apvienot viņu abu uzvārdus precoties, taču Badlijkomptonā neviens to nezināja. Viņi visi uzskatīja, ka Skoti-Būti ir sena angļu ģimene ar māju Algarvē un pietiekoši lieliem naudas uzkrājumiem, lai varētu atļauties pavadīt atvaļinājumus Karibu salās, kurp viņi katru gadu Ziemassvētkos saaicināja savus četrus bērnus un desmit mazbērnus.

Dārnlīja bija skaista, balta māja ar pelēku šifera jumtu un lepojās ar četrpadsmit guļamistabām, iekšstelpu peldbaseinu un tenisa kortu ārpusē. Dārzi bija atvērti publikai trīs nedēļas jūnijā (kad Flapija mēdza pastaigāties gar dobēm lielā salmu cepurē un vasaras kleitā, vicinot dārza šķēres, ar kurām pa reizei nocirpa kādu novītušu rozi). Šovakar Kārena, meitene, kura nāca gatavot ēdienu, bija pamanījies

laikus nozūst, tāpēc Flapijai pašai nācās aplikt priekšautu un maisīt Neapoles mērci pirms viesu ierašanās. Pirmā uzradās Meibla Hičinsa, kura allaž centās apsteigt visas pārējās. Viņa bija paņēmusi līdzīgu Armitedžu savā mazajā, zaļajā "golfiņā", un abas bija tik satrauktas kā vēl nekad, nepacietīgi zvanīdamas pie durvīm veselas trīs reizes.

Flapija ielaida viņas iekšā, vienā rokā turēdama koka karoti, otrā šampanieša glāzi un izskatīdamās eleganta un nopietna ziloņkaula krāsas zīda blūzē, plīvojošās melnās biksēs un ar pārju kaklarotu, kamēr viņas gaišie, pusgarie mati bija nevainojami nokrāsoti un ieveidoti. Sešdesmit sešu gadu vecumā viņa vēl aizvien bija žilbinoši skaista un to labi apzinājās.

– *Buona sera*, – viņa noteica, aizvērdama aiz viešņām durvis. – Šis nu gan būs viens *bella* vakars. Nāciet, jums ir jāiedzer šampanietis. Es vergoju virtuvē visu pēcpusdienu, tāpēc atļāvos ieliet sev mazu glāzīti pirms jūsu ierašanās.

Abas sievietes sekoja Flapijas lokanajam stāvam, šķērsojot melnbalti rūtaino priekšnamu, kas veda uz plašo virtuvi, kuru piesildīja liela krāsns un kurā valdīja patīkamā ceptu sīpolu un ķiploku smarža. Gan Meibla, gan Sallija bija pienācīgi saposušās, jo Flapijas izpratne par vārdu "neformāls" nekādā ziņā neatbilda vispārpieņemtajai. Allaž izskatīdamās ārzemnieciski eleganta un iedegusi, Flapija valkāja zīdu un kašmiru un daudz zelta rotaslietu pat tad, kad negrasījās ne ar vienu satikties. Viņa necieta džinsus un nekad nevalkāja zābakus. Krosa kurpes viņai riebās jau kopš jaunības, un viņas apavi bija izsmalcināti, ar zemu un nemanāmu papēdīti. Flapija apgalvoja, ka esot vulgāri izrādīt savu bagātību (un skaļi nosodīja mūsdienu slavenības, kas lepojas ar savējo), taču pamanījās likt pārējām sievietēm to manīt, izmetot sarunā nepārprotamas norādes,

ka viņas apģērbs ir dārgs dizaineru darinājums, kas iegādāts *Net-a-Porter* un piegādāts tieši viņai pie namdurvīm, un tad novicinādama gaisā savu manikireto pirkstu un strauji piebilzdama: "Mani tādas lietas neinteresē, taču jūs jau zināt, ka Kenets neliekas mierā."

Kad abas sievietes iegāja virtuvē, Flapija ievēroja Sallijas spoži zeltainos nagliņpapēžus un viegli nošņaukājās. Viss mirguļojošais, kas nebija briljants, Flapijas acīs bija ārkārtīgi vulgārs. Taču šī nelielā dumpīguma izpausme bija augstākais, ko Sallija varēja atļauties. Nonākt Flapijas Skotas-Būtas melnajā sarakstā – tā bija pieredze, ar kuru neviena no sievietēm nevēlējās riskēt. Eilīna Bagšota bija izrādījusies pietiekoši liela muļķe, lai sasauktu tikšanos savās mājās, un vēl ļaunāk, to vadītu, kas bija pilnīgākās nepakļaušanās izpausme un beidzās ar viņas izslēgšanu no Badlijkomptonas sieviešu grāmatu kluba un izraidīšanu no Dārnlījas. Nu Eilīna bija kļuvusi par nožēlojamu nelaimes čupiņu, kas sēdēja ēnā baznīcas pēdējā solā svētdienā un bija spiesta gandrīz vai izlūgties biļetes uz pilsētas domē notiekošajiem koncertiem. Tāpēc, ja neskaita nagliņpapēžus, Sallija, kura trīsdesmit gadus bija rakstījusi bezkaunīgi draņķīgus mīlestības romānus ar pseidonīmu Čarīcija Čensa, bija ģērbusies vīnsarkanās biksēs (kuras bija mazliet par daudz apspīlētas) un sārtā blūzē, saņēmusi savus rudos matus frizūrā, kuru uzskatīja par modernu sešdesmito gadu "bišu stropa" versiju. Viņas ādas bikses un spīguļiem nosētās blūzītes bija noliktas skapī, gaidot vakariņas mājās kopā ar ģimeni.

Atšķirībā no Sallijas, Meibla drīzāk būtu gatava mirt, nekā ļaut Flapijai nodomāt par viņu kaut ko sliktu. Viņa bija nervoza, parasta būtne, kas par visu vari vēlējās izpatikt. Meibla bija ģērbusies puķainā blūzē, kas pie kakla bija sasprausta ar stilizētu briljanta piespraudi, tumšzilās biksēs

un uzāvusi savās mazajās kājās laiviņās ar zelta sprādzi – ikdienišķāku Flapijas apavu versiju, kas tika valkāti ar mazāku pompu. Viņas mati bija pusgari, pelēcīgi brūni un pārāk plāni, lai spētu atdarināt Flapijas kuplo "boba" frizūru. Ja nebūtu brillu, kas padarīja Meiblas ūdeņaini pelekās acis neproporcionāli lielas, viņa izskatītos pilnīgi nemanāma. Tagad viņa aiz brillu stikliem noskatījās uz Flapiju, kura bija tā nopūlējusies skaisti uzklāt galdū. Meibla nosprieda, ka Flapijas spēja sarīkot viesības pēdējā minūtē patiesi ir absolūti apbrīnojama, tāpēc viņa uz mirkli aizmirsa par to, ka Greisija dodas uz Itāliju, un apbrīnā nolūkojās uz svecēm, ziedu kārtojumiem un iestērķēto zili balto Provansas galdautu ar pieskaņotajām servjetēm.

– Nesaprotu, kā tev tas izdodas, – viņa nomurmināja, paceldama jau tā uz pjedestāla stāvošo Flapiju vēl lielākos augstumos.

– *Fa niente*, – noteica Flapija, piesavinādamās sev nopelnus par Kārenas labo gaumi un smago darbu un juzdamās ļoti apmierināta ar savu itāliešu valodu, kas viņas nezināšanai ausij izklausījās pilnīgi nevainojama. Viņa pasniedza viešņām kristāla glāzes ar šampanieti un tad devās uz priekšnamu atvērt durvis. Pēc brīža virtuvē iesteidzās Estere Henkoka un Medža Armittedža, kuras bija pavadījušas pāris iepriekšējās stundas, lasīdamas grāmatu klubam izraudzīto darbu gadījumam, ja Flapija par to apjautātos, un bija entuziasma pilnas, lai runātu par Greisiju.

Flapija bija papūlējusies ielūgt Greisiju pusstundu vēlāk par pārējām dāmām, lai viņām būtu laiks apspriest Greisijas lēmumu par došanos uz Itāliju vēl pirms viņas ierašanās. Tiklīdz Flapija bija pārliecinājusies, ka visas ir redzējušas viņas virtuves priekšautu un dažus profesionāli izpildītus žestus ar koka karoti, iemērcot to tomātu mērcē, viņa pakarināja

priekšautu aizdurvē un ieveda viešņas viesistabā, kur Kārena bija iekūrusi kamīnu un iededzinājusi smaržīgās sveces. Visas četras sievietes bija pavadījušas daudzus vakarus Flapijas krēmkrāsas un pelēkbrūnajā viesistabā, tomēr vēl aizvien nesēdās, kamēr saimniece nebija uzaicinājusi to darīt.

– Mums ir jāparunā par Greisiju, – noteica Flapija savā lēnajā, labi artikulētajā balsī, un pārējās sievietes ar cieņu ieklausījās. – Esmu domājusi par viņu, jau kopš izdzirdēju šos jaunumus. Man šķiet, ka es biju pirmā. Esmu nākusi pie secinājusi, ka nav jāsatraucas par to, ka Greisija dodas uz ārzemēm viena pati, lai arī viņa nav nekur braukusi vienatnē, cik nu es viņu pazīstu, un mums kā draudzenēm vajadzētu viņu atrunāt, bet ļaunākais ir tas, ka Greisija bēg. No kā viņa bēg? Kas tāds ir noticis, lai liktu viņai rīkoties tik strauji? – Flapija palūkojās uz katru viešņu atsevišķi, veltot viņām savu topāza zilo acu skatienu un klusībā lūdzot tām rūpīgi apdomāties un neatbildēt uzreiz.

– Cik tu esi gudra, Flapij. Man doma par bēgšanu vispār neienāca prātā, – sajūsminājās Meibla, izbaudīdama *prosecco* garšu, taču cenzdamās neiztukšot glāzi pārāk ātri. – Man likās, ka viņa vienkārši grib atpūsties.

– Nē, viņa nekad nav gribējusi atpūsties. Viņa no kaut kā bēg, – Flapija uzstāja. – Un mums ir jānoskaidro, kas tas ir.

– Viņa acīmredzot ļoti vēlas aizbēgt, ja reiz ir gatava doties tik tālu prom no mājām, – noteica Estere, kurai bija vīrieša zemā un čerkstošā balss un tāda cilvēka raupjā, vēju appūstā āda, kurš ir pavadījis lielāko daļu no savas dzīves zirga mugurā. – Viņa varētu aizbēgt uz Landsendu, bet, lai bēgtu uz Itāliju... Tas ir ļoti tālu.

– Garlaicība? – Sallija ieteicās ar smaidu, kas varētu gūt piekrišanu, ja vien visas pārējās tik ļoti nebaidītos no Flapijas.

Flapija piešķieba galvu uz vienu pusi un uzmeta Sallijai tādu skatienu kā skolotāja, kura atzīmē skolnieci, kas pateikusi kaut ko nejauku.

– Tas vien, ka tu uzskati ikdienu par mazliet garlaicīgu, nenožīmē, ka tā arī ir garlaicīga, Sallij, – viņa noteica. – Greisija jūtas labi šajā ikdienā, un viņa ļoti labprāt darbojas grāmatu kluba uzdevumā. Ja cilvēks ir aizņemts, viņam nav laika garlaicībai, un es jau nu to zināšu labāk par visiem! Greisija nav tāda sieviete, kura vēlas piedzīvojumus un jaunas iepazīšanās, kā mēs. – Sallija iedzēra malku *prosecco* un ievēroja, ka neviena no pārējām negrib skatīties viņai acīs.

– Interesanti, ko par to domā viņas meita, – noteica Meibla, zinādama, ka Greisijas meitas pieminēšana iepriecinās Flapiju, kurai patika kritizēt meiteni par to, ka viņa nemaz nerūpējas par savu māti, kamēr Flapijas pašas četri bērni un desmit mazbērni apčubināja viņu no galvas līdz kājām.

Izturēdama stilu, Flapija ieelpoja caur ieplestām nāsīm un skumji papurināja galvu.

– Tai meitenei vajadzētu kaunēties par sevi. Viņa nav apciemojusi māti jau vairāk nekā sešus mēnešus. Ja atmiņa mani neviļ, un parasti tā mani neviļ, šķiet, pēdējoreiz viņa te ciemojās augustā. Lai cik viņa ir aizņemta Londonā, viņai vajadzētu atlicināt kādu brīdi laika savai nabaga mātei, kura ir viena pati tajā mājā, ja neskaita suņus. Es zinu, kādu mierinājumu var sniegt bērni. Nespēju iztēloties, kāda ir sajūta, ja tevi ignorē kā nabaga Greisiju. Bez mums viņai vispār nebūtu neviena.

– Varbūt viņa vienkārši grib apskatīt Itāliju, – Medža noteica, viegli paraustīdama plecus. – Nav taču nekā slikta, ja cilvēks grib aizbraukt uz Itāliju, vai ne?

Flapija atkal piešķieba galvu uz vienu pusi un pacietīgi

uzsmaidīja Medžai, kuras bohēmietes drēbes un nekoptie sirmie mati parasti izraisīja viņā līdzjūtību.

– Mana dārgā, ja runa būtu par kādu citu, tad mēs te par to nerunātu, vai ne? Skaidrs, ka nav nekā slihta, ja cilvēks grib aizbraukt uz Itāliju vai vienkārši aizbrauc uz Itāliju. Es tur esmu bijusi daudzas reizes, un tā ir *paese invantevole*, taču mēs tagad runājam par Greisiju. Greisija nevar braukt viena pati. Viņa vispār nevar nekur braukt. Viņa nav tam gatava. Tā būs īsta katastrofa. Greisija... – Un šajā brīdī atskanēja zvans pie durvīm.

– Greisija! – Medža noelsās, un, kad Flapija piecēlās, lai atvērtu ārdurvis, četri acu pāri viņai kāri sekoja.

Otrā nodaļa

Greisija jutās pārsteigta un mazliet samulsusi par tādu nonākšanu uzmanības centrā. Parasti viņa ieradās tamlīdzīgās sanāksšanās, neviena neievērota, bet nu visu klātesošo acis bija pievērstas viņai un visu ausis saspicētas, lai dzirdētu, kas viņai sakāms.

– Manu dārgo Greisij, – ierunājās Flapija, sliedamās viņai pāri kā tornis (jo Flapija bija ļoti gara, bet Greisija visai sika augumā) un iespiezdama viešņai rokās *prosecco* glāzi. – Mēs rīkojam itāliešu vakaru tev par *onore*. – Greisija sarauca pieri. – Nemaz neizskaties tik *sorpresa*. Par tevi runā visa pilsēta. Pastāsti mums par to visu! Mēs ilgojamies to dzirdēt. Kad tu brauksi? Kur tu apmetīsies? Vai tu tiešām brauksi viena? Kurš rūpēsies par suņiem? Vai tava meita beidzot kaut ko darīs tavā labā? – Flapija pieveda Greisiju pie krēsla, un neviena neko neteica. Viņas visas gaidīja.

Parastos apstākļos Greisija būtu sarāvusies tādas uzmanības iespaidā. Tomēr šoreiz tā nenotika. Itālija jau riņķoja viņas dzīslās kā saules uzsildīta olīveļļa, sniedzot reibinošu bēgšanas, piedzīvojumu un drosmes sajūtu. Jā, arī drosmes. Greisija izslēja zodu un atbildēja:

– Es braukšu uz Toskānu, aprīli, uz septiņām dienām. Gribu iemācīties gatavot itāliešu ēdienus.

Četri acu pāri, kas bija pievērsti Greisijai, tagad pievērsās Flapijai. Ko Flapija uz to atbildēs? Flapija bija teju vai pārāk šausmināta, lai kaut ko teiktu, jo aprīlis bija viens no rosīgākajiem mēnešiem Badlijkomptonā un viņai vajadzēja, lai visas piecas sievietes būtu pie rokas, taču Flapija zināja arī to, ka pārējās dāmas cer uz sīkākkiem paskaidrojumiem, un viņa negrasījās likt tām vilties.

– Gatavot? – viņa viegli iesmējās, liekot manīt, ka šāda doma Flapijai šķiet absurda un mazliet dīvaina. – Vai tev tiešām ir jābrauc līdz pašai Toskānai, lai mācītos gatavot? Man ir dažas ļoti labas Toskānas receptu pavārgrāmatas, un es tās varu tev aizdot.

– Paldies, Flapij, – sacīja Greisija, sažņaugdama pirkstus klēpī. – Tomēr es braukšu. – Apņēmība, ar kādu viņa paziņoja par savu nodomu, bija pārsteidzoša pati par sevi. Greisija vēl nekad nebija runājusi tik apņēmīgi visu šo gadu laikā, kopš viņas to pazina. Šāda apņēmība vēl vairāk uzkurināja dāmu ziņkāri un zināmu aizvainojumu, jo nevienam nepatīk, ja cilvēki vairs nav viņi paši.

– Bet jādomā, ka tu nebrauksi viena? – Flapija turpināja.

– Braukšu gan, – Greisija atbildēja.

– Ko gan teiktu Teds?

– Domāju, ka viņš būtu ļoti apmierināts.

– Un pārsteigts, – Flapija piebilda ar šķību smaidu. – Un kur tu apmeties?

– Kādā burvīgā vecā pilī kalna galā.

– Vai tā ir viesnīca?

– Kaut kas uz to pusi... – Greisija nelikās par to pilnīgi pārliecināta.

– Bet jādomā, ka tu par to maksāsi?

– Jā, tas ir pilnīgi skaidrs.

Flapija palūkojās uz četrām pārējām sievietēm un strauji ievilka elpu. Tad viņa atkal pievērsās Greisijai.

– Negribu izklausīties vulgāra, jo jūs jau zināt, ka es nekad nerunāju par naudu, taču man nākas skart šo nejauko tematu tikai šajā konkrētajā reizē. No kurienes tev ir nauda, Greisij?

– Mani ietaupījumi, – sacīja Greisija.

– Ko, vai tie visi? – Flapija noelsās.

– Liela daļa, – Greisija izlaboja. Nu Flapija bija vairāk nekā izbrīnīta, viņa jutās aizkaitināta. Greisijā jautās neapdomība, kuru viņa nekad nebija tajā manījusi. Varēja padomāt – kāds cits ir ieperinājies Greisijas ķermenī un izturējās viņai pavisam neraksturīgi. Flapija to uzskatīja par personisku apvainojumu un apņēmas dabūt atpakaļ agrāko Greisiju, to, kuru viņas visas pazina un uz kuru varēja paļauties.

– Nu, man šķiet, ka tas ir ļoti pārsteidzīgi. Esmu pārliecināta, ka mēs visas būsim vienisprātis. – Flapija atkal uzlūkoja pārējās sievietes, šoreiz visai bargi. Viņas visas pamāja, izņemot Medžu, kura blenza Greisijā ar apbrīnu.

– Ak jā, mēs piekrītam, – noteica Meibla, kura allaž pirmā pasteidzās piekrist Flapijai.

– Ļoti pārsteidzīgi, – Sallija piebalsoja.

– Nedomāju, ka Teds pārlietu priecātos par to, – piebilda Estere savā šņirkstošajā vīrieša balsī.

Tad Medža viņas pārsteidza.

– Cilvēks dzīvo tikai vienreiz, – viņa noteica, un Flapija apņēmas vairs nepiepildīt viņas vīna glāzi.

Greisija uzsmaidīja Medžai, kura likās mazliet izsista no sliedēm.

– Es izlasīju par to vietu žurnālā, kamēr Džūdija krāsoja

man matus, un es tieši tā iedomājos. Tieši tā, kā Medža teica – mēs dzīvojam tikai vienreiz.

Medža ieķiķinājās un iztukšoja savu glāzi.

– Es teiktu, ka tu vēl vispār neesi dzīvojusi, Greisij. Nu ir pienācis laiks. Izmanto izdevību. Kamēr tā tava meita vēl nav tevi iebāzusi veco ļaužu pansionātā un tu vairs nekur nevarēsi aizbraukt. – Šī doma bija visnotaļ nomācoša, taču Flapijai prātā uzreiz iešāvās jauna ideja. Bija pēdējais laiks Greisijas meitai kaut ko darīt lietas labā. Gan viņa pārlicinās savu māti, ja Flapija atradīs pietiekoši pārliecinošu argumentu.

Kad visas sievietes bija aizgājušas un Flapija stāvējusi pie durvīm un saukusi *ciao* vējā savā vispareizākajā itāliešu izrunā, viņa iesteidzās atpakaļ mājā, lai piezvanītu. Pulkstenis vēl nebija desmit – viņa uzskatīja, ka ir ārkārtīgi nepieklājīgi zvanīt pēc desmitiem, – un Flapijai bija Karīnas numurs kopš tās reizes, kad viņa bija rīkojusi Tedam pārsteiguma viesības par godu viņa dzimšanas dienai (viņi abi ar Kenetu kopā spēlēja golfu, lai arī Kenets bija labāks spēlētājs par Tedu). Flapija cerēja, ka meitene nebūs pārvākusies uz citu dzīvokli vai mainījusi telefona numuru. Flapijai par lielu atvieglojumu, viņa nebija to izdarījusi.

– Hallo? – Karīna noteica savā izsmalcinātajā izrunā, kuru bija izkopusi kopš aizbraukšanas no Devonas un apmešanās Londonā pirms divdesmit gadiem.

– Karīna, mīlā, te zvana Flapija Skota-Būta.

Uz mirkli iestājās šaubu pilns klusums, un tad vārds tika atpazīts.

– Ak, sveika, Flapij! – Karīna ieskatījās pulkstenī, kas rādīja bez ceturkšņa desmit – ļoti vēls telefona zvaniem.

“Apgāda “KONTINENTS””
interneta grāmatnīca

*Pirmais interneta grāmatveikals
Latvijā aicina Jūs savās lappusēs!
Mūsu adrese internetā:*

www.kontinents.lv

Informāciju par šo grāmatu vairumtirdzniecību
var iegūt pa tālruni 67204130.

